

Referat fra møde i Binævnet den 11. oktober 2023

Deltagere:

Bodil Branner (formand)
Annette Bruun Jensen (Københavns Universitet)
Torben Strømgård Hansen (Danmarks Biavlerforening)
Hanne Marie Pedersen (Danske Biavleres Landsforening)
Mathias Hvam (Erhvervsbiavlerne)
Thomas Holst (Landbrug & Fødevarer)
Sune Obsen (Fødevarestyrelsen)
Ole Kilpinen (gæst fra Danmarks Biavlerforening)
Sekretariat: Per Kryger (AU)
Landbrugsstyrelsen: Birgitte Lund (referent); under punkt 4 deltog Frederik Schjeldahl og under punkt 6 deltog Malin Grenfors og fra SYSTRA Hans Larsen og Christoffer Boesen.

Afbud fra:

Birte Boelt (Aarhus Universitet), Bo Knudsen (Dronningeavlerforeningen af 1921), Jørgen Pedersen (Danmarks Naturfredningsforening), Lone Andersen (Landbrug & Fødevarer) og Ejgil Andersen (Miljøstyrelsen).

Punkt. 1 Velkommen

Formanden bød velkommen og en præsentationsrunde fulgte, med velkomst til to nye medlemmer Torben Strømgård Hansen, Danmarks Biavlerforening (DBF) og Mathias Hvam, Erhvervsbiavlerne. Derudover deltog Ole Kilpinen, som gæst fra DBF.

Punkt 2. Godkendelse af dagsorden

Dagsorden blev godkendt som følger:

1. Velkommen
2. Godkendelse af dagsorden
3. Meddelelser
 - a. Landbrugsstyrelsen (LBST)
 - b. Fødevarestyrelsen (FVST)
 - c. Miljøstyrelsen (MST)
 - d. Aarhus Universitet (AU)
 - e. Organisationerne
4. Det EU-støttede nationale biavlprogram under EU's fælles landbrugspolitik:
 - Nuværende forlængede periode (LBST)
 - Biavlsordning under CAP plan 2023 - 2026 (LBST)

5. Implementering af dyresundhedsforordning (AHL): status for bierne (FVST)
6. Centralt BigårdsRegister (CBR) - Obligatorisk registrering:
 - a. Status for nuværende CBR (LBST)
 - b. Udviklingen af fremtidigt system (LBST og udvikler)
7. Eventuelt (Formanden)
8. Næste møde (Formanden)

Punkt 3. Meddelelser

a. Landbrugsstyrelsen:

Indledningsvis blev det oplyst, at i forbindelse med afskedigelsesrunden i efteråret i LBST er der sket omorganisering. Således er arbejdet med bierne flyttet til ny enhed. Teamleder og enhedschef er begge forhindret i deltagelse på dagens møde i Binævnet.

Renparringsområder:

I 2023 udløber godkendelsen for de fire renparringsområder – Asnæs Halvø; Christiansø/Erteholmene; Feddet v. Præstø Fjord og Knudshoved Odde.

Den aktuelle liste over [Godkendte renparringsområder for honningbier \(oktober 2023\)](#) ligger på Landbrugsstyrelsens hjemmeside.

De tre blanketter til godkendte parringsområder for honningbier er blevet digitaliseret, og har afløst de tidligere fysiske papirblanketter. Blanketterne vedrører ansøgning om godkendelse af renparringsområder for honningbier, årsrapport for godkendte renparringsområder for honningbier og ansøgning om udskiftning af den ansvarlige for parringsstationen. Orientering med link til materialet er lagt op på Landbrugsstyrelsens hjemmeside.

Revision af bekendtgørelse om tilskud til bevaring af brun Læsøbi er blevet forsinket. Men der er gang i udarbejdelsen af en plan for revision af bekendtgørelserne på biområdet, som vi vil komme nærmere ind på næste møde.

b. Fødevarestyrelsen:

Fødevarestyrelsen henviste til orienteringen under punkt 5.

c. Miljøstyrelsen (MST) var forhindret i at deltage på mødet, men havde på forhånd oplyst, at det invasive team følger spredningen af asiatisk gedehams, *Vespa velutina*, men at den ikke er bekræftet observeret i Danmark.

d. Aarhus Universitet:

Brun bi fra Læsø undersøgelse i 2023:

AU har modtaget 159 prøver med brune bier, *Apis mellifera mellifera*, fra Læsø, 48 prøver fra Endelave og prøver fra 10 bifamilier fra enkelte avlere af brune bier i Jylland i forbindelse med at foretage genetisk kontrol af renheden af de danske brune bier.

Konklusionen er, at populationen af brune bier på Læsø er stabil og holder sig fortsat ren. Tilsvarende gælder populationen på Endelave, hvor der er tilført enkelte brune bier fra nabopopulationer i Sverige. Derimod har brune bifamilier, der er opstillet i Jylland kun den levetid, som dronningen har. Når denne dronning går tabt, vil bierne ikke længere kunne godkendes til avlsarbejde. Dermed er disse bifamiliers værdi i forhold til bevarelsen af de brune bier i Danmark yderst begrænset. Den fulde rapport fra AU kan findes her: [Opfølgende genetiske undersøgelser af brune bi populationer, 2023](#)

Rapportering til EU om markedsoplysninger for biavlsektoren:

Under AU's myndighedsbetjening af LBST er der udarbejdet besvarelse af en række spørgsmål om den danske biavlsektor til indrapportering til EU. Besvarelsen kan findes her: [Markedsoplysninger for biavlsektoren, 2021 og 2022](#)

Ondartet bipest i 2023:

Der er anmeldt 25 udbrud med ondartet bipest i 2023, som alle er indrapporteret til Landbrugs- og Fødevarestyrelsen.

e. Organisationerne:

Danmarks Biavlerforening (DBF)

APIMONDIA kongres 2025:

Apimondia-kongressen 2023 i Chile er veloverstået og blev afholdt i en positiv atmosfære. Samtidig blev markedsføringen af Apimondia-kongressen i København den 23. -27. september 2025 skudt i gang.

Videregående uddannelse i biavl:

DBF har 15 tilmeldte kursister til modul 1 under 'Videregående uddannelse i biavl', der bliver afholdt på Dalum Landbrugsskole i november. I samarbejde med Dronningeavlforeningen af 1921 vil DBF fra 2024 lancere et tredje modul med fokus på dronningeavl under 'Videregående uddannelse i biavl'.

Erhvervsbiavlerne (EB) orienterede om, at LBST har en ordning med tilskud til unge landbrugere. Heri er det inkluderet, at unge biavlere ligeledes vil være støtteberettigede under etableringsstøtte til unge landbrugere. Link til vejledning om tilskud fra 2023 – se afsnit 3.2 i [Etableringsstøtte til unge landbrugere 2023-2027](#)

Danske Biavlernes Landsforening (DBL) ingen meddelelser.

Punkt 4. Det EU-støttede nationale biavlprogram under EU's fælles landbrugspolitik:

Landbrugsstyrelsen gennemgik punktet.

Nuværende forlængede periode - Danmarks biavlprogram 2020-2022:

Der er på nuværende tidspunkt fortaget slutudbetaling på biavlprogrammet 2020-2022, hvilket markerer afslutningen på biavlprogrammet. Der er samlet set udbetalt 1.228.488,39 kr. Det blev pointeret, at tilsagnshaverne dog stadig skal opbevare bilag i en periode på 5 år og 6 måneder efter slutudbetalingen.

Den nye biavlsordning under CAP plan 2023 – 2026

Under ordningen om tilskud til projekter i sektoren for biavlprodukter 2023 -2026 modtog LBST 13 ansøgninger indenfor fristen den 22. februar 2023, for et samlet ansøgt beløb på cirka 18,9 mio. kr. Ni ud af de 13 ansøgninger, har opfyldt kriterierne for tilskud og har modtaget tilsagn for cirka 14,5 mio. kr. Projekternes formål spænder bredt fra dokumentation af nye egenskaber af propolis og honning, til uddannelse af biavlere med fokus på at mindske tab af bi familier. Ansøgningerne skal således leve op til en række kriterier for at opnå tilsagn, uagtet projekternes formål.

LBST er i gang med at behandle udbetalingsanmodningerne, som blev indgivet i perioden 15. juli til og med 15. august. Tilsagnshaverne vil modtage deres tilskud inden den 15. oktober 2023. Pr. 1. august overgik ordningen til projekt år 2. P.t. kan tilsagnshaverne ansøge om ændring af projekt og overdragelse af tilsagn, hvilket der kan ansøges om i perioden 1. - 20. oktober. Der kan søges om ændring igen næste år, dvs. tre gange årligt i perioderne 1. - 20. januar, 1. - 20. april og 1. - 20. oktober.

Efter LBST's gennemgang af punktet fulgte en dialog om denne ordning bl.a. i forhold til den administrative håndtering og spørgsmål om ubrugte EU- og nationale midler. På LBST's hjemmeside findes information om ordningen [her](#)

Punkt 5. Implementering af den nye dyresundhedsforordning (AHL): status for bierne

Fødevarestyrelsen gennemgik punktet, som er vedlagt i Bilag til dette referat.

Herefter fulgte en dialog specielt møntet på de nye EU-regler for anvendelse af veterinære lægemidler til behandling af varroamider. Danmarks Biavlerforening havde forud for dette møde fået fremsendt sin bekymring til Binævnet, og som de udtrykker det, at behandlingen af varroamider i Danmark vil blive udfordret i forhold til den eksisterende praksis. Samtidig på foranledning af Danmarks Biavlerforening havde Fødevarestyrelsen rettet direkte henvendelse til EU-Kommissionen med spørgsmål om, hvorvidt det er tilladt at anvende organiske syrer, der ikke er godkendt som lægemidler, til behandling af varroainfestation i økologiske og konventionelle bihold. Svaret fra EU-Kommissionen modtog FVST den 5. oktober, som blev videresendt til DBF den 6. oktober. Fødevarestyrelsen har således til DBF gengivet EU-Kommissionen svar: "Da der i Danmark er godkendt en række lægemidler til behandling af varroa, skal disse anvendes til bekæmpelse af varroa. Dette gælder også i økologiske bihold. Det er således ikke tilladt at anvende organiske syrer mod varroa."

DBF ønskede, at det blev ført til referat fra Binævnets møde at, "Alle medlemmer fra biavlorganisationerne udtrykte bekymring for 'konsekvenserne'/udfordringerne med krav om anvendelse af veterinære lægemidler til behandling af varroa".

Punkt 6. Centralt BigårdsRegister (CBR) - Obligatorisk registrering:

- **Status for nuværende CBR:**

Landbrugsstyrelsen gjorde kort status for det nuværende Centrale BigårdsRegister (CBR).

- **Udvikling af fremtidigt system:**

Landbrugsstyrelsen oplyste indledningsvis om processen med udbud af opgaven for et 'stand alone' system for CBR, samt indgåelse af kontrakt med udvikleren SYSTRA ultimo maj. Herefter blev tidsplanen for projektet med udvikling af det nye CBR gennemgået af LBST's IT-teamleder. Det blev oplyst, at det nye system forventes at gå i produktion den 6. februar 2024 (hvilket efterfølgende er ændret til den 4. marts 2024). Udvikleren fra SYSTRA fortsatte og gav en kort demonstration af CBR, som det så ud dags dato.

Efter gennemgangen fulgte en række spørgsmål fra nævnets medlemmer. Blandt andet om brugernes mulighed for at teste systemet. LBST oplyste, at der vil blive mulighed for bruger test med en mindre gruppe i december, men mest sandsynligt i januar 2024. Testgruppen vil blive kontaktet hurtigst muligt af LBST.

I forbindelse med lancering af det nye system, vil der blive gennemført en kommunikations kampagne både fra LBST og samtidig med opfordring til biavlsorganisationerne om at være behjælpelige med at få alle biavlere til at oprette sig og deres bigårde i det nye CBR. Der vil i en kort overgangsperiode mellem det nye CBR og det gamle CBR være parallel drift af begge systemer, - forventeligt maksimum et par måneder med. Den første måned efter lancering vil SYSTRA og projektet i en afsluttende projektfase "Hyper Care" rette op på fejl og mangel. SYSTRA vil herefter i ca. 12 måneder stå for support, drift og vedligeholdelse af det nye system. Det nyudviklede CBR system forventes funktionelt forud for biavlssæsonen i 2024.

Punkt 7. Eventuelt

Ole Kilpinen, DBF, gennemgik et oplæg om den asiatiske gedehams, *Vespa vulentina*. Der fulgte en dialog om emnet og LBST tilføjede, at da det drejer sig om en invasiv art, hører det under Miljøstyrelsens ressort.

Punkt 8. Næste møde

Formanden foreslog, at næste Binævnsmøde bliver afholdt onsdag den 20. marts 2024.

BILAG pt.5 FVST

Binævnsmøde 11. oktober 2023

Fødevarerstyrelsens status for AHL i forhold til bier.

Generelle bestemmelser:

Animal Health Law (AHL) ([2016/429](#)) rummer flere bestemmelser som vedrører hold af bier. Bier nævnes enten specifikt, eller som "Landdyr" i AHL-regi, idet de er en del af definitionen af Landdyr i AHL. I AHL anvendes i øvrigt betegnelsen "Virksomhed", om lokaliteter hvor der midlertidigt eller permanent holdes dyr.

Registrering

Operatører af virksomheder hvor der holdes Bier/Landdyr jf. artikel 93 skal registreres hos den kompetente myndighed. I udgangspunktet, forventes registrering i det nye CBR at være en tilstrækkelig registrering. Oplysninger vedrørende forpligtigelsen for registreringen fremgår af artikel 84 i forordning 2016/429.

Registreringen er særlig relevant for dem som er involveret i flytning af bier mellem medlemsstater. Men alle som holder bier skal registreres.

Fortegnelser

Operatører af virksomheder der skal registreres jf. Artikel 93, skal føre og vedligeholde fortegnelser, der mindst indeholder følgende:

- Arter, kategorier, og antal af de landdyr der er på virksomheden.
- Flytninger af landdyr til og fra virksomheden, med angivelse af dyrenes oprindelse, og bestemmelsessted, samt dato for flytning (Sporbarhedsoplysninger).
- Den dokumentation der skal ledsage landdyr, som ankommer til eller forlader virksomheden (f.eks. certifikater og erklæringer mv.).
- Dødelighed blandt landdyr på virksomheden.
- Biosikringsforanstaltninger, overvågning, behandlinger, undersøgelsesresultater, og andre relevante oplysninger som vedrører landdyr på virksomheden, produktionstypen, og virksomhedens type og størrelse.
- Eventuelt resultater af krævede dyresundhedsbesøg i henhold til artikel 25 stk. 1 i samme forordning (ikke umiddelbart relevant for bier).

Dyresundhed og biosikringsforanstaltninger

Operatører som holder landdyr, er jf. artikel 10 er ansvarlig for dyrenes sundhed, og forsigtig og ansvarsbevidst brug af veterinærlægemidler, samt at minimere risikoen for spredning af sygdomme.

Det betyder at operatører skal træffe biosikringsforanstaltninger for deres dyr og produkter, som tager hensyn til relevante risici for de pågældende arter, og produkter, i forhold til spredning af sygdomme.

Man er som operatør desuden forpligtet jf. artikel 11 i Dyresundhedsforordningen 2016/429, til at have passende viden om dyresygdomme og biosikringsprincipper, og sammenhængen mellem dyresundhed, dyrevelfærd og menneskers sundhed, samt god zooteknisk praksis for de arter man holder.

Betingelser for flytning af bier

Udover de generelle bestemmelser, gælder der også regler for flytninger af bier mellem medlemsstater, og ved ind- og udførsel til og fra tredjelande.

Flytning og import

Betingelserne for flytninger fremgår af forordning [2020/688](#), og for indførsel til EU af [2020/692](#).

Flytning inden for EU er hovedsageligt styret af behov for certificering, som stille nødvendige garantier for frihed for de bi-sygdomme, som er blevet identificeret som væsentlige i EU. Det drejer sig om, Varroamider, lille stædebille, *Tropilaelaps* spp. og ondartet bipest.

Ved indførsel fra tredjelande, kan indførsel kun tillades fra lande, som EU-Kommissionen har godkendt til import, og som derfor er listet efter bilag VII til forordning [2021/404](#) (opdateres løbende). Her har EU-kommissionen evalueret et nationale kontrolsystem for bier, og håndteringen af bi-sygdomme. Evalueringen afdækker om det pågældende land opfylder betingelserne, for at kunne eksportere bier til EU, uden at udgøre en egentlig risiko for introduktion af sygdomme til EU. Udover listning, skal landene også for hver eksport, udstede officielle certifikater, med garantier for den aktuelle sending. I Forordning [2021/403](#), fremgår de enkelte certifikatmodeller som skal anvendes.

Man er som operatør på et bestemmelsessted ansvarlig for at kontrollere, at de modtagne dyr, eller produkter, opfylder betingelserne for flytningen, herunder at de er fulgt at den nødvendige dokumentation for opfyldelse af betingelserne for flytningen. Samt at underrette den kompetente myndighed, hvis der konstateres uoverensstemmelser med betingelserne, samt at holde dyr og produkter isoleret indtil der er truffet afgørelse om den aktuelle sending (jf. artikel 127 i forordning 2016/429).

Desuden er import af bier fra tredjelande omfattet af krav om grænsekontrol ved ankomst til EU, som skal sikre, at de officielle betingelser er opfyldt for de enkelte sendinger.

Eksport

Eksport af bier til tredjelande, er ikke direkte reguleret af AHL, men afhænger i overordnede træk af de landespecifikke betingelser fra de enkelte tredjelande, som der skal eksporteres til. Det er operatøren som eksporterer bierne, som er ansvarlig for, at bierne er eksporteret i overensstemmelse med regler og betingelser, for eksport til det enkelte tredjeland.

Bekæmpelsesmidler/Veterinærmedicin

Danmarks Biavlerforening havde bedt om et punkt til dagsorden, omkring nye regler for anvendelse af veterinære lægemidler.

Som det fremgår af Danmarks Biavlerforenings oplæg, er der sket ændringer i lovgivningen for veterinære lægemidler. Disse håndteres af Fagenheden Dyrevelfærd og Veterinærmedicin. FVST er bedt om at give status i forhold til reglerne på dette område, jf. Danmarks Biavlerforenings bilag, til dagens dagsorden.

Danmarks Biavlerforening har rejst problematikken vedrørende de nye regler overfor det relevante fagkontor, samt over for Ministeren, og Fødevarestyrelsen har desuden forespurgt EU Kommissionens om reglernes tolkning. Svaret foreligger nu, og det er allerede leveret til Danmarks Biavlerforening forud for mødet. Svaret for EU Kommissionen meddeler desværre, ud fra Danske biavlernes tidligere og nuværende praksis, at behandling af varroa skal ske med de godkendte lægemidler som der refereres til i reglerne, og de organiske syrer som vanligtvis anvendes i Danmark må ikke anvendes.

Fødevarestyrelsen har på Binævnsrådet ikke umiddelbart mere at tilføje, til det svar som foreligger, og må henvise til, hhv. EU Kommissionen og det relevante fagkontor, for yderligere drøftelser af konsekvenserne af denne konklusion.